

opusdei.org

Příklad Ignáce z Loyoly

Papež František ve své druhé katechezi o rozlišování inspiroval příkladem svatého Ignáce z Loyoly a vysvětlil, jak můžeme rozpoznat znamení, kterými se Pán dává poznat.

07.09.2022

Drazí bratři a sestry, dobré ráno!

Pokračujeme v úvahách o rozlišování – v tomto období budeme každou středu mluvit o duchovním rozlišování – a k tomu nám může

pomoci odkaz na konkrétní svědectví.

Jeden z nejpoučnějších příkladů nám nabízí svatý Ignác z Loyoly v rozhodující epizodě ze svého života. Ignác se doma zotavuje po zranění nohy v bitvě. Aby zahnal nudu, požádá o něco ke čtení. Miloval rytířské příběhy, ale doma bohužel mají jen životopisy svatých. Poněkud neochotně se přizpůsobuje, ale v průběhu četby začíná objevovat jiný svět, svět, který si ho podmaňuje a který jako by konkuroval světu rytířů. Je fascinován postavami svatého Františka a svatého Dominika a cítí touhu je napodobit. Rytířský svět ho však nepřestává fascinovat. A tak v sobě pociťuje střídání myšlenek, rytířských a svatých, které se zdají být rovnocenné.

Ignác si však také začíná všímat rozdílů. Ve své Autobiografii – říká to

ve třetí osobě – píše: „Přemýšlení o věcech světa – tedy rytířských – mu působilo velké potěšení, ale když je z únavy opustil, cítil se prázdný a zklamaný. Na druhou stranu jít do Jeruzaléma bosý, jíst jenom rostliny, praktikovat všechny askeze, o nichž věděl, že jsou obvyklé u svatých, to byly myšlenky, které ho nejen utěšovaly, dokud se jimi zabýval, ale i poté, co je opustil, ho zanechávaly spokojeného a plného radosti“ (Autobiografie, č. 8). Zanechaly v něm stopu radosti.

V této zkušenosti si můžeme všimnout zejména dvou aspektů. První je čas: to znamená, že myšlenky na svět jsou zpočátku přitažlivé, ale pak ztratí svůj lesk a zanechají vás prázdné, nespokojené, zanechají vás prázdné. Myšlenky na Boha naopak zpočátku vzbuzují určitý odpor - „Ale tuhle nudnou věc o svatých si přece číst nebudu“ -, ale

když je člověk přijme, přinášejí neznámý pokoj, který trvá dlouho.

Zde je pak druhý aspekt: cílový bod myšlenek. Zpočátku se situace nezdá tak jasná. Dochází k rozvoji rozlišování: například chápeme, co je pro nás dobré, nikoliv abstraktně, obecně, ale v průběhu našeho života. V pravidlech pro rozlišování, která jsou plodem této základní zkušenosti, Ignác stanoví důležitou premisu, která pomáhá pochopit tento proces: „Těm, kdo přecházejí z jednoho smrtelného hříchu do druhého, ďábel běžně navrhuje zdánlivé rozkoše, ujišťuje je, že je všechno v pořádku, nutí je představovat si rozkoše a smyslná potěšení, aby je lépe udržel a přiměl je růst v jejich neřestech a hříších. U těchto lidí používá dobrý duch opačnou metodu, když jejich svědomí podněcuje k lítosti úsudkem rozumu“ (Duchovní cvičení, 314). [Říká třeba:] „Toto toto přeci není dobré.“

Kdo rozlišuje, má za sebou historii, kterou je nezbytné znát, protože rozlišování není nějaká věštba, fatalismus nebo laboratorní záležitost, jako když si losujete ze dvou možností. Velké otázky vyvstávají, když už máme za sebou určitý úsek životní cesty, a právě k němu se musíme vrátit, abychom pochopili, co hledáme. Když v životě ujdu kousek cesty, zeptám se: „Ale proč jdu tímto směrem, co hledám?“, a tam se odehrává rozlišování. Ignác, když se ocitl zraněný v otcově domě, vůbec nepřemýšlel o Bohu nebo o tom, jak napravit svůj život, ne. První zkušenost s Bohem získává nasloucháním vlastnímu srdci, které mu ukazuje zvláštní zvrát: věci, které jsou na první pohled přitažlivé, ho zklamou, a v jiných, méně zářivých, cítí pokoj, který trvá. I my máme tuto zkušenost, mnohokrát si něco začneme myslet a zůstaneme u toho, a pak jsme zklamaní. Když uděláme nějakou dobrou věc, pocítíme něco

jako štěstí, přijde k vám dobrá myšlenka, něco jako radost. To je naše vlastní zkušenost. On, Ignác, má první zkušenost s Bohem, naslouchá svému srdci, které mu ukazuje zvláštní obrat. To je to, co se musíme naučit: naslouchat vlastnímu srdci. Abychom věděli, co se děje, jak se rozhodnout, jak posoudit situaci, musíme naslouchat vlastnímu srdci. Posloucháme televizi, rádio, mobilní telefon, jsme mistři v poslouchání, ale já se vás ptám: umíte naslouchat svému srdci? Zastavíte se a řeknete si: „Ale jak je to s mým srdcem? Je spokojené, smutné, hledá něco?“ Pro správná rozhodnutí je třeba naslouchat svému srdci.

Proto Ignác doporučuje číst životy svatých, protože ukazují vypravěčským a srozumitelným způsobem Boží styl v životě lidí, kteří se od nás tolik neliší, protože svatí byli z masa a kostí jako my. Jejich

činy k nám promlouvají a pomáhají nám pochopit jejich význam.

V oné slavné epizodě o dvou pocitech, které Ignác měl, když četl rytířské věci a když četl životy svatých, můžeme rozpoznat další důležitý aspekt rozlišování, o němž jsme se zmínili minule. Životní události jsou zdánlivě nahodilé: všechno jako by vzniklo z drobného nedopatření: nebyly tam žádné rytířské knihy, jen životy svatých. Je to nehoda, která však představuje možný bod obratu. Teprve po nějaké době si to Ignác uvědomí a v tu chvíli mu věnuje plnou pozornost. Dobře poslouchejte: Bůh působí skrze neplánované události, které se dějí náhodou: náhodou se mi stalo tohle, náhodou jsem potkal tohoto člověka, náhodou jsem viděl tento film, nebylo to naplánované, ale Bůh působí skrze neplánované události, a také v neštěstích: „Měl jsem jít na procházku, ale mám problém s

nohou, nemůžu...“ Neúspěch: co vám říká Bůh? Co vám tam život říká? Viděli jsme to také v úryvku z Matoušova evangelia: muž orající pole náhodou narazí na zakopaný poklad. Zcela nečekaná situace. Důležité však je, že to uzná za nečekanou událost svého života a rozhodne se podle toho: prodá všechno a koupí to pole (srov. 13,44). Dám vám jednu radu, dejte si pozor na nečekané. Když se říká: „Ale tohle jsem nečekal“. Mluví k vám život, mluví k vám Pán, nebo k vám mluví ďábel? Někdo ano. Ale je tu jedna věc, kterou je třeba rozlišit, a to, jak reagují na neočekávané věci. Ale doma jsem byl takový klidný a „prásk“, přijde tchyně – a jak reagujete na tchyni? Je to láska, nebo je to něco jiného? A rozlišujete. Pracoval jsem v kanceláři a přišel za mnou kolega, že potřebuje peníze, a jak jsi reagoval? Dívejte se, co se děje, když zažíváme věci, které nečekáme,

a tam se učíme poznávat své srdce,
jak se pohybuje.

Rozlišování je pomoc při
rozpoznávání znamení, kterými se
Pán dává poznat v nečekaných,
dokonce i nepříjemných situacích,
jako bylo Ignácovo zranění nohy. Z
nich může vzejít setkání, které
navždy změní život, jako tomu bylo v
případě Ignáce. Může se objevit něco,
co vás na cestě zlepší nebo zhorší,
nevím, ale buďte pozorní.

Nejkrásnějším vodítkem je nečekané:
„Jak se mám tváří v tvář těmto
událostem pohybovat?“. Kéž nám
Pán pomůže slyšet naše srdce a
poznat, kdy je to On, kdo jedná, a kdy
to není On a je to něco jiného.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
priklad-ignace-z-loyoly/](https://opusdei.org/cs-cz/article/priklad-ignace-z-loyoly/) (04.04.2025)